

Polska Szkoła Weekendowa

Miesiąc listopad w polskiej kulturze i tradycji kojarzy się z czasem szczególnym, bo wiążącym tak zróżnicowane pod względem nastroju zwyczaje i tradycje. Przyglądając się temu czasowi bliżej zauważamy, że listopad to okres pełen zadumy z powodu Wszystkich Świętych, nostalgii związanej z panującą i wszechobecną aurą jesienną, z powagą i doniosłością towarzyszącą Narodowemu Dniu Niepodległości oraz z szaleństwami towarzyszącymi tradycji obchodów andrzejek, które to przetrwały w kulturze polskiej do dnia dzisiejszego i celebrowane są zarówno w miastach jak na wsiach. Biorą w nich udział młodzi i starzy, dorośli i dzieci, mężczyźni i kobiety, żonaci/ zamężni i stanu wolnego. Zespół nauczycieli Polskiej Szkoły Weekendowej „Kleks” z Arklow dołożył wszelkich starań, by uczęszczające na zajęcia dzieci i młodzież mogły posmakować wszystkich tych doznań, dowiedzieć się tym samym jak najwięcej o zwyczajach pielęgnowanych w kraju pochodzenia ich przodków. Wszystko w sposób przystępny, ciekawy, warsztatowy, z włączeniem aktywizujących metod pracy. Oj działa się, działa!

Dla zainteresowanych dokładnym opisem podejmowanych przez nas aktywności podajemy adres internetowy: www.arklowpolskaszkoła.org i na <https://www.facebook.com/pwskleks/>

Tematy zajęć z podziałem na grupy:

Grupa Borówek

Nauczanie przedszkolne

Miesiąc listopad okazał się być dla nas niezmiernie pracowitym. Przy okazji Święta Niepodległości poznaliśmy legendę o orlim gnieździe, polskie symbole narodowe oraz nauczyliśmy się na pamięć wiersza Bełzy pt.: „Kto ty jesteś?”. Wykonaliśmy także przepiękne białe-czerwone kotyliony oraz flagę Polski z naklejonymi na niej odbiciami naszych dłoni.

Ponieważ zima zbliża się do nas wielkimi krokami, w naszej grupie ponownie zawiązał Miś Tomaszek, aby wprowadzić nas w tajniki tej właśnie pory roku. Opowiedział nam jak należy się ubierać, zaprezentował niektóre ze zwyczajów charakterystycznych dla zwierząt zimą. Na zajęciach nie zabrakło również śniegu, wspólnie ulepiliśmy bałwanka z waty, po czym ślicznie go ustroiśmy. W celu przywołania do nas zimy, zachęcenia jej do rożgosczenia się w naszych skromnych progach, nauczyliśmy się piosenki „Zima zła”. Wspólnie zastanowiliśmy się jak ułatwić zwierzętom leśnym znalezienie pożywienia zimą, jak je dokarmić i pomóc w przetrwaniu długich zimowych miesięcy. Wykonaliśmy także mały podręczny karmnik dla ptaszków, który każda z Boróweczek zabrała do domu i miała za zadanie powiesić go na drzewie oczywiście z pomocą rodziców. Na koniec posłuchaliśmy ciekawej historii opowiadającej o lisie Klemensie i jego słynnej zimowej czapie.

W listopadzie poznaliśmy również bardzo ważny zwyczaj polski, obchodzony co roku w nocy z 29 na 30 listopada. W naszej szkole oczywiście nie była to noc, tylko sobotnie przedpołudnie, które rozpoczęliśmy wesołą zabawą andrzejkową. Wszystkie maluchy z tej grupy wzięły udział we wróżbach andrzejkowych mając okazję łać woskiem, wróżyć sobie z kart itp. Każda z młodych dam bardzo chciała się dowiedzieć, kiedy wyjdzie za mąż i jak będzie wyglądał jej przyszły kandydat na narzeczonego, jak będzie miał na imię wybrane serca i oczywiście, czy będzie przystojny.

Grupa Jabłek

Nauczanie wczesnoszkolne

Listopad był pracowitym miesiącem dla Jabłuszek. Dzieci przyswoiły wiele wiadomości związanych z historią Polski, dowiedziały się ciekawych rzeczy o dawnych zwyczajach i obrzędach oraz nauczyły się praktycznej wiedzy z zakresu bibliotekarstwa. Brały udział w zabawach animacyjnych, teatralnych i muzycznych. Rozwijały swoje umiejętności motoryczne i aktywność ruchową. Pracowały z podręcznikiem oraz nad prawidłową wymową najtrudniejszych głosek. Sumiennie przygotowujemy się do Jasełek ćwicząc śpiewanie kolęd. Ciekawym i wielce atrakcyjnym przedsięwzięciem była dla nas wycieczka do biblioteki miejskiej oraz udział we wróżbach i zabawach andrzejkowych.

Wiedza o Polsce

Listopadowe zajęcia z Wiedzy o Polsce rozpoczęliśmy od opowiadania o polskich symbolach narodowych, gdyż 11 listopada obchodziliśmy Święto Odzyskania Niepodległości. Z tej oto okazji przygotowaliśmy białe-czerwone flagi. Rozmawialiśmy też o jesieni oraz kolorach jakie dominują w tej porze roku. Dzieci poznały sympatycznego zwierzaka jakim jest Jeżyk Kolczatek z opowiadania H. Bechlerowej pt. „Kolczatek”. Uczniowie omawiali wygląd jeża, jak również jego zwyczaje oraz wykonali piękne jeże z liści i igieł sosnowych. Ostatnie zajęcia listopadowe upłynęły pod hasłem szkolnych andrzejek. Wszyscy najpierw wysłuchali opowiadania o tym czym są andrzejki, a następnie wzięły udział w zabawach i wróżbach andrzejkowych.

Wszystkie grupy

Muzyka i Rytmika

Muzyka w miesiącu listopadzie przebiegała we wszystkich grupach bardzo podobnie. Motywy przewodnie to oczywiście Święto Niepodległości, andrzejki oraz przygotowania do jasełek bożonarodzeniowych. Przy okazji Święta Niepodległości poznaliśmy historię „Mazurka Dąbrowskiego”, słowa i melodię. Spróbowaliśmy odśpiewać hymn Polski i zapamiętać jak najwięcej tekstu. Niektóre grupy spróbowały zagrać ten utwór muzyczny na instrumentach. Młodsze grupy skupiły się na wysłuchaniu utworu. Dowiedzieliśmy się także w jakich sytuacjach i okolicznościach możemy go usłyszeć. Najwięcej czasu zabrały nam jednak przygotowania do koncertu kolęd oraz przedstawienia jasełkowego. Na lekcjach muzyki ćwiczyliśmy śpiewanie kolęd polskich, starając się nauczyć ich wszystkich na pamięć. Grupa truskawek rozpisywała nuty kolędy „Mędrcy Świata” oraz grała niektóre utwory na cymbałkach. Przygotowanie do zbliżającego się występu bożonarodzeniowego to bardzo ciężka, ale jednocześnie jakże przyjemna praca. Wszyscy z niecierpliwością wyczekujemy finalnych efektów naszych zmagania, które dane nam będzie podziwiać już niebawem.

Polska Szkoła Weekendowa

Grupa Bananów

Język polski

Wykorzystując okazję jaką jest Święto Niepodległości grupa Bananów wysłuchała ze zrozumieniem legendy „O Lechu, Czechu i Rusie”, uczniowie ustnie odpowiedzieli napytania do tekstu, po czym podjęli się próby samodzielnego czytania. Wspólnie wypełniliśmy karty pracy związane z treścią lektury. Nauczyliśmy się na pamięć wiersza Bęzy „Kto ty jesteś? Polak mały”.

Na kolejnych listopadowych zajęciach przenieśliśmy się do świata bajek poznając przejmującą historię „Jasia i Małgosi”.

Z ciekawością zgłębiliśmy także temat zwyczajów i tradycji andrzejkowych pielęgowanych w Polsce. Wzięliśmy udział w szkolnych obchodach tego wydarzenia, udając się do sal wróżb, w których czekały na nas wróżka i cyganka. Obie uchyliły rąbka tajemnicy związanej z naszą przyszłością, oczywiście wszystko z przymrużeniem oka. Zabawa była „przednia”.

Wiedza o Polsce

Listopadowe lekcje z Wiedzy o Polsce rozpoczęliśmy opowiadaniem o naszych symbolach narodowych, ponieważ zajęcia zbiegły się w czasie ze świętem 11-go listopada. Z tej okazji przygotowaliśmy również biało-czerwone flagi. Na kolejnej lekcji zastanawialiśmy się nad tym co też Pani Jesień niesie w swoim koszu, uczyliśmy się po polsku jesiennych miesięcy a także dzieci przygotowywały piękne jesiennie plakaty z liści. Na ostatnich zajęciach w listopadzie w szkole zostały zorganizowane szkolne andrzejki, w których wszyscy brali czynny udział

Grupa Moreli

Język polski

Morele naukę języka polskiego w listopadzie rozpoczęli interpretacją wiersza Marcina Przewoźniaka „Święto Niepodległości”. Wszyscy obecni podjęli się próby recytacji wiersza. W kontekście interpretowanego na lekcji utworu uczniowie zapoznali się z życiem i twórczością Jana Matejki, a także rozpoznali poszczególne fragmenty jego obrazu „Potęga Rzeczypospolitej u zenitu...”

Dzieci poznały istotę obchodzenia Narodowego Święta Niepodległości, porównali mapę Polski przed rozbiorami z mapą po rozbiorach, a także z konturami Polski dzisiejszej. Na podstawie tekstu odpowiedzieli na pytania.

Listopad to typowo jesienny miesiąc, dlatego pozwoliliśmy sobie przyjrzeć mu się bardziej szczegółowo, poznaliśmy przysłowia związane z jesiennymi miesiącami, dociekaliśmy sensu ich przenośnych znaczeń. Wspólnie scharakteryzowaliśmy jesień oraz przedstawiliśmy nas stosunek do niej.

Poznaliśmy także zwyczaje andrzejkowe pielęgowane w Polsce. Wzięliśmy udział w zabawie andrzejkowej, podczas której mieliśmy okazję powróżyć sobie nie tylko za pomocą lanego wosku.

Historia

Tak jak w innych grupach pierwszą, listopadową lekcję historii rozpoczęliśmy od omówienia polskich symboli narodowych i tym dlaczego to właśnie 11 listopada obchodzone jest Narodowe Święto Niepodległości. W minionym miesiącu uczniowie uczyli się również o swoich korzeniach rodzinnych, kim jest przodek a kim potomek, czym jest drzewo genealogiczne i co się na nim przedstawia. Tematem ostatniej lekcji była historia nazwiska, gdzie omawialiśmy w jaki sposób tworzyły się i powstawały nazwiska.

Grupa Truskawek

Język polski

Listopad zaczęliśmy do gramatyki - uczniowie najstarszej grupy przypomnieli sobie części mowy. Zapoznali się też z trudnym tematem odmiany przez przypadki. Wprowadziliśmy terminologię oraz pomocnicze pytania, jeszcze wiele ćwiczeń przed nami, aby usprawnić tę umiejętność. Poznaliśmy również postać Stanisława Wyspiańskiego - uczniowie wysłuchali piosenki „Wyspiański” J. Gintrowskiego ze słowami J. Czecha. Oglądaliśmy piękne obrazy Wyspiańskiego przedstawiające dzieci oraz witraże. Uczniowie uczyli się opisywać obraz z wykorzystaniem słownictwa: na pierwszym planie, po środku, w dolnym roku itp.. Następnie uczyliśmy się nazw różnych obrazów, teraz już każdy wie czym różni się portret od pejzażu. Ostatnie listopadowe zajęcia poświęciliśmy andrzejkowym wróżbom, każdy z uczniów starał się odgadnąć swoją przyszłość następnie pomagał w odczytywaniu i interpretacji wróżb młodszym uczniom.

Historia

11 listopada to Narodowe Święto Niepodległości wobec tego na pierwszej, listopadowej lekcji historii uczniowie najstarszej grupy uczyli się o tym dlaczego mówimy właśnie o odzyskaniu niepodległości i co się takiego stało, że Polacy utracili tą niepodległość oraz kim był Józef Piłsudski. Kolejne lekcje to powrót do czasów średniowiecza i kontynuacja poznanych już tematów, czyli jak wyglądała koronacja w średniowieczu i co to są insygnia władzy królewskiej i co symbolizują? Uczniowie poznali również kolejnego, polskiego władcę, ostatniego z dynastii Piastów, czyli Kazimierza Wielkiego. Dlaczego mówimy, że jest „Wielki” i co oznacza powiedzenie, że „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną” to pytania, na które najstarsza grupa zna już odpowiedzi.

Wszystkie Grupy

Zabawa andrzejkowa

Ostatnia sobota listopadowa upłynęła w naszej szkole pod znakiem zabawy andrzejkowej, wróżb i zabaw związanych z przepowiadaniem przyszłości, oczywiście wszystko z przymrużeniem oka.

Poszczególne grupy wzięły udział w prelekcji na temat zwyczajów andrzejkowych pielęgowanych w Polsce, dowiedziały się o pochodzeniu tej tradycji oraz sposobie celebrowania Dnia Św. Andrzeja na przestrzeni lat.

Następnie uczniowie mieli okazję uchylić rąbka tajemnicy dotyczącej ich przyszłości wpadając w wir wróżb, które dla nich przygotowaliśmy. Oczywiście nie obyło się bez lania wosku, wróżby z butami wędrującymi do drzwi, przebijania papierowych serc w celu wyłonienia imienia przyszłego męża, losowania symboli przepowiadających rodzaj życia jakie na nas czeka w przyszłości.

